

Trafikverket
Ärendemottagningen, Investering
Box 810
781 28 Borlänge
investeringsprojekt@trafikverket.se
TRV 2023/98476

Ånge, Bräcke, Sundsvall och Östersunds kommuners gemensamma svar på Samrådsremiss för vägplan för E14, Ånge-Bräcke i Ånge kommun, Västernorrlands län samt Bräcke kommun, Jämtlands län. Trafikverkets ärendenummer TRV 2023/98476

Sammanfattning

Ånge, Bräcke, Sundsvall och Östersunds kommuner lämnar följande synpunkter på Samrådsunderlag E 14 Ånge – Bräcke.

I korthet:

- Det finns en risk för att 1+1-sträckorna kommer att användas som 2+2-sträckor och detta behöver riskbedömas innan eventuell pilot startar. Detta riskerar annars att motverka *projektets ändamål: "Projektets mål är ökad trafiksäkerhet och framkomlighet längs sträckan"*. (Samrådsunderlaget punkt 1.2.1)
- Piloten planeras på en sträcka med redan låg olycksrisk. De senaste 10 åren har det varit en mötesolycka på sträckan med dödlig utgång. Övriga 17 olyckor har varit singel- och viltolyckor. Det är av yttersta vikt att dessa siffror inte försämras i och med piloten.
- 1+1-sträckorna är alltför långa och behöver inför en eventuell pilot, kompletteras med fler 2+1-sträckor
- Andelen tunga fordon är hög på sträckan – ca 1 av 5 fordon – vilket kommer innebära att den faktiska hastigheten på sträckan kommer att bli 80 km/h. Detta motverkar projektets mål om ökad framkomlighet.
- Kommunerna förutsätter att Trafikverket samråder med Försvarsmakten utifrån hur förslagen kan påverka den militära mobiliteten efter stråket.

- Innan eventuell pilot startar behöver det vara tydligt formulerat hur länge piloten ska pågå, hur den ska utvärderas och att den ska avslutas i förtid om testet inte faller väl ut och alla installationer tas bort.

Kommunernas synpunkter på samrådsremissen

Bräcke och Ånge kommuner mottog den 11 oktober 2023 samrådsremissen gällande vägplan för E14 Ånge-Bräcke med informationen om att synpunkter ska vara Trafikverket tillhanda senast 14 november 2023. Sundsvalls och Östersunds kommun har fått kännedom om samrådsunderlaget på annat sätt. Då väg E 14 är av allra största betydelse för tillgängligheten för samtliga fyra kommuner så lämnas ett gemensamt svar. Samrådsremisser beslutas normalt av respektive kommunstyrelse. För flera av kommunerna blir denna tidsplan en omöjlighet och remissen har därför hanterats via ordförandebeslut eller inte kunnat gå den ordinarie ärendegången till kommunstyrelsen.

Trafikverkets mål med piloten är ökad trafiksäkerhet och framkomlighet längs sträckan. Kommunerna ställer sig – i likhet med remissvaret för Förslag till nya föreskrifter för väg E14 i Västernorrland och Jämtlands län (TRV2021/21829) – frågande till om den föreslagna utformningen verkligen kommer att bidra till dessa två mål i den utsträckning som önskas, eller om piloten istället kommer att begränsa de båda, eller i värsta fall motverka dem. Anledningarna till kommunerna ställer sig frågande till detta är flera.

Stor risk att 1+1-sträcka används som 2+2

Trafiksäkerheten ökar självfallet genom att mötande trafik separeras men med långa sträckor med 1+1-väg på bred vägbana finns en risk att omkörningar kommer att göras även på 1+1-sträckorna, vilket istället försämrar trafiksäkerheten. Vinterväglag och mörker kan göra dessa omkörningar extra utmanande. Skulle detta bli fallet motverkas projektets ändamål om ökad trafiksäkerhet.

Trafikverket lyfter själva denna frågeställning som särskilt viktig frågeställning i det fortsatta arbetet.

”Trafikering av 1+1 sträckor – Kan det vara risk att man tolkar som 4 körfält i och med breda vägrenar? Kommer fler omkörningar att göras utöver långsamtgående fordon?”

Kommunerna undrar om det genomförts någon riskbedömning kopplat till risk för omkörning på 1+1-väg och vad denna i så fall resulterade i. Är riskbedömning inte genomförd förutsätter kommunerna att detta genomförs innan eventuell pilot påbörjas.

Insats på sträcka med redan låga olyckstal

Piloten planeras på en sträcka som redan idag har låg olycksrisk. De senaste 10 åren har det varit en (1) mötesolycka på sträckan med dödlig utgång. Övriga 17 olyckor har varit singel- och viltolyckor. Det är förstås av yttersta vikt att piloten inte riskerar att försämra dessa siffror.

1+1-sträckorna är alltför långa och behöver kompletteras med fler och längre 2+1-sträckor

Piloten går ut på att göra en pilotsträcka till så låg kostnad som möjligt. Kommunerna ställer sig positiva till detta men det får inte ske på för stor bekostnad av framkomlighet och trafiksäkerhet. Med de, enligt vår bedömning, alltför få 2+1-sträckorna kommer restiderna i praktiken att förlängas trots att den skyltade hastigheten om 100 km/h bibehålls.

Kommunerna menar att det finns anledning att ifrågasätta om Trafikverkets förslag verkar i målens riktning eller om de ekonomiska övervägandena sker på bekostnad av trafiksäkerhet och framkomlighet.

Lägre trafiktäthet men andelen tung trafik är hög

Den föreslagna sträckan har lägre trafiktäthet än övriga sträckor längst E14 och går också till stor del genom skogslandskap. Enligt de siffror som anges i samrådsremissen (sid.9-10) så är andelen tunga fordon idag ca 18 % och i prognosen för 2040 20 %. Detta innebär att ungefär var femte fordon på sträckan är ett tungt fordon. Med en hastighetsgräns för dessa fordon på 80km/h och långa 1+1-sträckor så innebär det att hastigheten i praktiken också kommer att hållas till 80km/h och därmed minska tillgängligheten i regionen. Detta samtidigt som olycksstatistiken på sträckan är låg.

Kommunerna ställer sig frågande till om projektets mål om ökad framkomlighet verkligen kommer att nås. Kommunerna menar att risken är stor att framkomligheten istället blir sämre.

Militär mobilitet

Frågan om militär mobilitet blir allt mer aktuell. Kommunerna förutsätter därför att Trafikverket samråder med Forsvarsmakten i denna fråga.

Utvärdering och det fortsatta arbetet

Kommunerna menar att det är viktigt att innan en eventuell pilot startar tydliggöra hur länge piloten ska pågå, hur den ska utvärderas och att den ska avslutas i förtid om testet inte faller väl ut och alla installationer tas bort.

Erik Lövgren, kommunstyrelsens ordförande Ånge kommun

Richard Nilsson, kommunstyrelsens ordförande Bräcke kommun

Niklas Säwén, kommunstyrelsens ordförande Sundsvalls kommun

Niklas Dauson, kommunstyrelsens ordförande Östersunds kommun